

Współpraca międzynarodowa GUGiK w 1999 r.

W drodze do wspólnej Europy

KONRAD PIRWITZ

Współpraca międzynarodowa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii jest zadaniem ustawowym nałożonym na Głównego Geodetę Kraju przez artykuł 7a ust. 1, pkt 7 ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*. W 1999 r. współpraca ta, ograniczająca się głównie do obszaru Europy, ukierunkowana była na przystosowanie branży geodezyjnej w Polsce do przyszłego członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej, a także na nawiązanie dwustronnych kontaktów naukowo -technicznych, w szczególności z państwami bezpośrednio graniczącymi z Polską wzdłuż wschodniej granicy.

Tradycyjnie już w centrum zainteresowania GUGiK znalazły się:

- sprawy merytoryczne stanowiące specyfikę branży geodezyjnej i kartograficznej (osnowy geodezyjne, grawimetryczne i magnetyczne, kartografia topograficzna, kataster nieruchomości i systemy informacji przestrzennej);
- administracja publiczna, prawodawstwo oraz zakładanie i ochrona zbiorów informacji geograficznej;
- wykonawstwo geodezyjne w warunkach globalizacji życia gospodarczego. Jak wspomniano wyżej, wiodącym zagadnieniem we współpracy międzynarodowej jest przyszłe członkostwo Polski w Unii Europejskiej, jeden z dwóch strategicznych celów polityki zagranicznej polskiego rządu. GUGiK stara się realizować ten cel w ramach swych możliwości (kadrowych oraz finansowych) i statutowych kompetencji. Należy w tym miejscu wyraźnie zaznaczyć, że GUGiK nie jest bezpośrednio zaangażowany w proces harmonizacji prawa polskiego z prawem Unii Europejskiej, a baza danych prawa wspólnotowego CELEX nie zawiera żadnych aktów prawnych, które odnosiłyby się bezpośrednio do geodezji i kartografii, co nie

oznacza, że nie istnieją dyrektywy będące w kręgu zainteresowań urzędu, np. te, które odnoszą się do ochrony baz danych. Stąd najczęściej działania urzędu na polu międzynarodowym są wynikiem własnej inicjatywy wywodzącej się z uważnej analizy i oceny sytuacji w kraju i za granicą, jak też podjęcia korzystnych dla kraju i branży propozycji i sugestii partnerów zagranicznych.

Aktywność w organizacjach międzynarodowych

Jedną z dróg obranych przez GUGiK w przystosowaniu polskiej geodezji i kartografii do przyszłego członkostwa w Unii Europejskiej jest aktywne uczestnictwo jego przedstawicieli w różnych organizacjach i instytucjach paneuropejskich, działających na polu geodezji i kartografii, a mówiąc ogólniej – w zakresie geoinformatyki. I tak też było w 1999 roku. Można tu wymienić takie organizacje, jak np.: Europejski Komitet Szefów Służb Geodezyjnych i Kartograficznych (CERCO), działający pod auspicjami Rady Europy, Europejską Organizację Eksperymentalnych Badań Fotogrametrycznych (OEEPE), utworzoną

w 1953 roku z rekomendacji Rady ds. Organizacji Współpracy Gospodarczej w Europie, Europejską Grupę Ekspertów do spraw Administrowania Gruntami (MOLA), powołaną do życia na początku 1996 roku z inicjatywy Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie, Sekcję Regionalną ONZ ds. Ustalania Nazw Geograficznych dla Obszaru Europy Środkowo-Wschodniej i Północnej. W pracach wszystkich wyżej wymienionych organizacji uczestniczyli przedstawiciele GUGiK. Listę tę można uzupełnić o tzw. Inicjatywę Wiedeńską, działającą zaledwie od dwóch lat na rzecz systemów rejestracji praw do nieruchomości, powołaną do życia przez Bank Światowy, Komisję Europejską i rząd Austrii oraz Inicjatywę Komisji Europejskiej pn. Projekt PANEL-GI, gdzie również czynnie uczestniczyli przedstawiciele Polski, w tym GUGiK.

Współpraca w ramach CERCO

Wielostronna współpraca w ramach CERCO jest szczególnie warta podkreślenia, jako że organizacja ta zyskała uznanie w Komisji Europejskiej, gdyż jest międzynarodowym forum współpracy 36 szefów europejskich służb geode-

zynnych i kartograficznych dla prowadzenia wspólnej polityki i koordynacji prac na obszarze całej Europy. To dzięki współpracy w ramach CERCO i Europejskiej Podkomisji Międzynarodowej Asocjacji Geodezji dla Sieci Kontynentalnych EUREF założono na obszarze prawie całej Europy jednolitą poziomą sieć geodezyjną, a Polska została tam włączona już w roku 1992.

Obecnie od kilku lat trwają w Polsce prace nad modernizacją polskiej osnowy wysokościowej, a głównym ich celem jest przygotowanie naukowe, metodyczne i techniczne do przejścia z dotychczas stosowanego układu wysokości, związanego z wcześniejszymi ustaleniami służb geodezyjnych dawnych krajów socjalistycznych, do ustanowienia jednolitego układu wysokościowego dla Europy. Prace te, podjęte w 1996 r., planuje się zakończyć w 2003 r.

Duże znaczenie dla GUGiK mają prace w ramach CERCO związane z ochroną praw autorskich, ochroną baz danych, zawieraniem kontraktów przez Internet i polityką cenową w geodezji i kartografii. Wypracowane tam sugestie i rekomendacje albo znalazły już zastosowanie, albo brane będą pod uwagę w pracach legislacyjnych GUGiK.

Współpraca z EUROSTAT

GUGiK utrzymywał robocze kontakty z Urzędem Statystycznym Komisji Europejskiej EUROSTAT. Przedstawiciel Urzędu uczestniczył w corocznym spotkaniu konsultacyjno-roboczym zorganizowanym w Luksemburgu dla przedstawicieli krajowych Urzędów Statystycznych i Urzędów Geodezji i Kartografii w celu uzgadniania metodyki opracowań statystycznych w Europie. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, współpracując ściśle z Europejską Wielozadaniową Siecią Informacji o Terenie (MEGRIN), przygotował w 1999 roku polską część europejskiej bazy danych o granicach podziału administracyjnego, tzw. SABE, aż do szczebla gminy włącznie, zarówno w nomenklaturze polskiej, jak i w NUTS (*Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques*), czyli jednolitej klasyfikacji jednostek administracyjnych zdefiniowanej przez EUROSTAT i przyjętej w Unii Europejskiej, a głównym odbiorcą tych danych będzie właśnie EUROSTAT. W końcu 1999 roku polską bazę danych przekazano do testowania celem zintegrowania z ogólnoeuropejską bazą danych, natomiast na początku 2000 roku

przewidziano podpisanie z MEGRIN oficjalnego porozumienia o udostępnianiu i dystrybucji polskich danych, przez co spełni się ze strony Polski postulat Komisji Europejskiej, aby najnowsza (trzecia już) wersja „SABE 1999” obejmowała także dane krajów pretendujących do członkostwa w UE.

GUGiK a system katastralny w Polsce

Główny Urząd Geodezji i Kartografii, mając na względzie realizację polityki dostosowania Polski do wymagań wynikających z przyszłego członkostwa w UE, kontynuował w 1999 roku poczynania, zainicjowane przez MSWiA, dla budowy w Polsce nowoczesnego (ze względu na funkcję, jak i technologie) systemu katastralnego nieruchomości. Chodzi o taki system, który odpowiadałby wymaganiom gospodarki rynkowej, co jest jednym z podstawowych elementów rządowego programu dostosowawczego. Problematyka taka została uznana za priorytetową w Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa w Unii Europejskiej, a część dotycząca działalności GUGiK znalazła swoje miejsce jako Priorytet 3.10.1 pod nazwą „Przekształcenie ewidencji gruntów i budynków w kataster nieruchomości”. Ze względu na to, że czas utworzenia Systemu Katastralnego w Polsce w znacznym stopniu determinowany jest wielkością środków finansowych desygnowanych na ten cel, w 1999 roku GUGiK podejmował przedsięwzięcia mające na celu uzyskanie zagranicznych funduszy na wsparcie realizacji takiego programu. Wspólnie z Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Finansów opracowano projekt pn. „Budowa zintegrowanego systemu katastralnego” do sfinansowania w ramach Programu PHARE 2000. W końcu grudnia 1999 r. projekt przedłożono Urzędowi Komitetu Integracji Europejskiej dla dalszego postępowania.

Także w 1999 roku przygotowano projekt pn. „Usprawnienie przepływu informacji katastralnej w Polsce” polegający na opracowaniu i testowaniu na obiektach pilotażowych systemu krajowej łączności komputerowej zapewniającej pobieranie i przekazywanie danych do i z katastru. Projekt ten przewidziano do sfinansowania przez Program MATRA rządu holenderskiego. Rozpoczęcie realizacji zaplanowano na styczeń 2000 roku.

Prowadzono też wstępne rozmowy i konsultacje z przedstawicielami Banku Światowego na temat możliwości sfinansowania kolejnego projektu z zakresu problematyki katastralnej, tj. „Wsparcie programu usprawnienia procesów administrowania nieruchomościami i ich rejestracji w Polsce”. Rezultaty tych rozmów napawają optymizmem.

Projekt EULAND

W 1999 roku Główny Urząd Geodezji i Kartografii włączony został jako jeden z partnerów do realizacji Projektu EULAND, finansowanego przez Program PHARE-TEMPUS. Projekt obejmuje szeroką akcję szkoleniową pracowników administracji publicznej działających w służbie geodezyjnej i kartograficznej, głównie w powiatach, na temat dorobku prawno-administracyjnego Unii Europejskiej. Projekt ten jest zbieżny z intencją Komitetu Integracji Europejskiej wyrażoną w liście skierowanym do marszałków województw o podjęcie inicjatywy na rzecz poszerzenia informacji i edukacji z zakresu integracji europejskiej, a także z inicjatywą Komisji Europejskiej o utworzeniu społeczeństwa informacyjnego. Wszelkie formalności związane z zatwierdzeniem projektu i przyznaniem funduszy pomocowych przez Komisję Europejską zostały zakończone, a jego realizacja rozpoczęła się już w grudniu 1999 r.

Mapa dla Bałtyku

W 1999 roku GUGiK kontynuował swoje uczestnictwo (wraz z 13 innymi służbami geodezyjnymi i kartograficznymi) w realizacji dużego kartograficznego projektu pn. „Map of the Baltic Sea Region”, a polegającego na utworzeniu jednolitej i wiarygodnej bazy danych geograficznych dla obszaru zlewni Morza Bałtyckiego o 8 warstwach tematycznych. Docelową skalą jest 1:1 000 000. Projekt ten jest wspierany finansowo przez Komisję Europejską, jednakże tylko jeśli odnosi się do do wkładu państw unijnych. Projekt jest w fazie końcowej i w zasadzie pozostają szczegółowe uzgodnienia zasad dystrybucji i cen za udostępnianie danych. Już teraz można stwierdzić, że projekt okazał się doskonałym przykładem dobrej współpracy służb geodezyjnych i kartograficznych tego regionu Europy.

GUGiK a unijny samorząd

W 1999 roku Główny Urząd Geodezji i Kartografii udanie nawiązał kontakty z dwoma samorządowymi organizacja-

mi działającymi w Unii Europejskiej, tj. *The Council of European Surveyors* (CLGE) oraz *Geometer Europas*. Obie te organizacje skupiają geodetów działających głównie w sektorze wykonawstwa prywatnego. Do współpracy z ww. organizacjami włączyły się najbardziej zainteresowane i kompetentne, tzn. samorządowe organizacje polskiego wykonawstwa: Geodezyjna Izba Gospodarcza oraz Krajowy Związek Pracodawców Firm Geodezyjno-Kartograficznych, a także Stowarzyszenie Geodetów Polskich. Głównym tematem dotychczasowych spotkań i konsultacji była wymiana doświadczeń na temat funkcjonowania podmiotów gospodarczych w warunkach globalizacji życia gospodarczego w jednoczącej się Europie. W wyniku tych kontaktów przedstawiciele polskiego wykonawstwa w sektorze prywatnym mieli już sposobność po raz pierwszy uczestniczyć w dorocznym Zgromadzeniu Generalnym CLGE w Wiedniu w październiku 1999 r., a także zostali zaproszeni na kolejne Zgromadzenie Generalne w 2000 roku.

Sąsiedzka współpraca

Główny Urząd Geodezji i Kartografii nawiązał bliskie kontakty ze służbami geodezyjnymi i kartograficznymi, a także katastralnymi państw sąsiadujących z Polską na wschodniej granicy, tzn. z Litwą, Ukrainą i Rosją. W planach jest zawarcie porozumień o współpracy dwustronnej w dziedzinie geodezji, kartografii, fotogrametrii, teledetekcji i katastru. W 1999 roku GUGiK przygotowywał stosowne dokumenty wymagane dla zawarcia porozumień. Współpraca taka jest zgodna z ogólną polityką rządu polskiego, a także z oczekiwaniami Unii Europejskiej o utrzymywaniu dobrych stosunków z krajami graniczącymi z przyszłą rozszerzoną Unią Europejską. Przewiduje się, że w wyniku podjętych prac ww. porozumienia z Litwą i z Ukrainą zostaną podpisane już w 2000 roku.

W zakresie współpracy dwustronnej na podkreślenie zasługuje istniejąca od kilku lat współpraca GUGiK z Państwowym Urzędem Geodezji Szwecji w zakresie szacowania nieruchomości. Natomiast w 1999 roku podjęto po raz pierwszy nowe tematy: techniczne i organizacyjne warunki zarządzania zasobami kartograficznymi (mapami topograficznymi) w technologii cyfrowej oraz zakładanie systemów transakcji nieru-

chomości. Realizacji tych tematów służyły wizyty robocze polskich specjalistów w Szwecji, jak i szwedzkich specjalistów w Polsce.

Konferencje, seminaria, warsztaty

Realizacja współpracy międzynarodowej łączyła się z koniecznymi w tym celu wyjazdami służbowymi. W 1999 roku przedstawiciele GUGiK brali udział w różnych zagranicznych konferencjach, zgromadzeniach, seminariach i warsztatach. Pozwoliło to na bieżące śledzenie interesującej problematyki zawodowej w geoinformatyce. Czynnym udział w tego typu spotkaniach umożliwił przedstawicielom GUGiK bezpośredni wpływ na przebieg takich spotkań i ich rezultaty. Pozwoliło to na uzyskanie wielu niewymiernych korzyści, pogłębienie wiedzy zawodowej i ogólnej, a także na promocję polskiej geodezji i kartografii. Łącznie w 1999 roku odbyły się 22 wyjazdy zagraniczne, w których uczestniczyło 28 osób (w tym niektóre kilkakrotnie ze względu na zakres prowadzonej tematyki).

Jednocześnie GUGiK gościł wielokrotnie przedstawicieli służb geodezyjnych i kartograficznych z okazji dwustronnych spotkań oraz reprezentantów organizacji międzynarodowych lub też specjalistów z racji spotkań konsultacyjnych.

Na straży granic

Kolejnym ważnym działaniem GUGiK w zakresie współpracy międzynarodowej jest aktywność w Dwustronnych Komisjach Granicznych. Reprezentant GUGiK występuje w charakterze członka tych Komisji, gdzie wiodącą rolę pełni Komenda Główna Straży Granicznej. Z tej racji w 1999 roku przedstawiciel GUGiK uczestniczył w posiedzeniach dwóch takich komisji dla ustalenia granicy z Czechami i Słowacją.

GUGiK uczestniczył także w innych pracach na rzecz współpracy międzynarodowej, głównie na rzecz Integracji Europejskiej, np. przedstawiciel urzędu bierze udział w pracach grupy roboczej ds. wdrożenia systemu ogólnego uznawania kwalifikacji zawodowych powołanej przy Ministerstwie Edukacji Narodowej. Chodzi tu o wdrożenie przepisów unijnych w tym zakresie do prawodawstwa polskiego.

Autor jest radcą prezesa GUGiK ds. integracji z Unią Europejską

softline

Program C-Geo v. 4.0
dla Windows

Rejestratory Psion
z oprogramowaniem

Ewidencja Gruntów
i Budynków ESTIMA

Plotery i skanery
wielkoformatowe OCÉ

Oprogramowanie firmy
BENTLEY Systems

Komputery, drukarki (A4, A3),
skanery (A4, A3)

Instrumenty geodezyjne

Akcesoria i osprzęt pomiarowy

Opracowania numeryczne
map

Internet dla geodetów:
bezpłatne konta e-mail,
firmowe strony www.
www.geo.pl

Internetowy sklep geodezyjny:
www.sklep_geo.pl

UWAGA ! Zmiana adresu:
ul. Skłodowskiej-Curie 9/4
50-381 Wrocław
tel/fax 071 3219247
tel. kom. 0601 540682
e-mail: softline@geo.pl
www.softline.geo.pl

www.geo.pl